

Fs Toelichting bij de aanvraag van een projectsubsidie in het kader van een expertenpool ter ondersteuning van lokale besturen in het kader van de preventie van gewelddadige radicalisering en extremisme

Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Afdeling Gelijke Kansen, Inburgering en Integratie
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 bus 70, 1000 BRUSSEL

Welke informatie bevat deze toelichtingsbijlage?

In deze toelichtingsbijlage vindt u informatie over de doelstellingen, de mogelijke subsidieaanvragers, de beoordelingsprocedure en andere gegevens die u nodig hebt om een subsidie aan te vragen voor een project waarmee u als organisatie bijdraagt tot de expertenpool in het kader van de preventie van gewelddadige radicalisering en extremisme voor lokale besturen.

Inleiding

Op 17 juli 2020 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het doelstellingenkader ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie. Vervolgens werd op 21 mei 2021 het Vlaams actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie goedgekeurd.

Lokale besturen zijn de eerste partners in deze aanpak omdat ze het dichtst bij de burger staan. Het is de taak van gemeenten om zorgwekkende ontwikkelingen tijdig te signaleren en daarop te reageren. Lokale besturen hebben al heel wat expertise uitgebouwd, maar geven aan toch nood te hebben aan een gespecialiseerd ondersteuningsaanbod rond gewelddadige radicalisering en extremisme, zeker wanneer zij op het terrein geconfronteerd worden met acute en/of escalerende, problematische situaties. In zulke situaties is het immers belangrijk om zeer snel en gepast te reageren en zo snel mogelijk een kwalitatieve aanpak toe te passen. Bovendien worden lokale besturen geconfronteerd met een veelheid aan fenomenen die ook steeds evolueren, zoals diverse extremistische stromingen, (online)haatspraak, haatzaaiende uitlatingen, desinformatie via o.m. sociale media, Aangezien de lokale besturen niet op alle vlakken zelf de nodige expertise kunnen uitbouwen om op deze uitdagingen een passend antwoord op te bieden, en er ook snel en adequaat moet worden ingespeeld op deze acute of escalerende lokale problematieken, engageert de minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen zich om gerichte bijkomende ondersteuning te voorzien voor gemeenten en steden.

Aan de hand van een projectsubsidie wordt een verzameling ("pool") van experts samengesteld die heel gespecialiseerd aanbod hebben, met elk hun eigen expertise inzake de preventie van gewelddadige radicalisering en extremisme, om deze ter beschikking te stellen aan de lokale besturen. Zodoende kunnen de lokale besturen, bij een specifieke problematiek, de expert ter zake gericht consulteren.

Via deze oproep wil de minister gemeenten en steden ondersteunen door experts/expertenorganisaties te financieren zodanig dat deze op hun beurt ondersteuning kunnen bieden aan de lokale besturen in het kader van de preventie van gewelddadige radicalisering en extremisme.

Initiatiefnemers die willen intekenen, kunnen gedurende 2 jaar een beroep doen op projectsubsidies. Voor deze projectoproep is een subsidie-enveloppe van 750.000 euro beschikbaar. Er zijn 3 specialisaties waarvoor organisaties worden gezocht. Per specialisatie kunnen meerdere organisaties weerhouden worden. Het maximale subsidiebedrag dat een organisatie per specialisatie kan indienen bedraagt 150.000 € voor de periode van twee jaar. Een organisatie mag wel intekenen op meerdere specialisaties. Het aanvraagformulier vindt u op <https://preventie-radicalisering-polarisering.vlaanderen.be/>.

Aard van de expertises en te verwachten aanbod binnen iedere expertise

Binnen deze subsidieoproep zijn we op zoek naar 3 verschillende specialisaties, namelijk 1) één-op-één ondersteuning van een lokaal bestuur in kader van gewelddadige radicalisering/extremisme. 2) Veilige en vertrouwde omgevingen of 3) ondersteuning in aanpak online extremisme.

1. Specialisatie 1: Eén-op-één ondersteuning van het lokale bestuur in kader van gewelddadige radicalisering/extremisme

Deze vorm van ondersteuning kan verschillende vormen aannemen zoals bijvoorbeeld: een éénmalig consult of adviesverlening aan het lokale bestuur, een begeleidings- en coachingstraject op maat van het lokale bestuur van een bepaalde casus of een crisisinterventie ter ondersteuning van een lokaal bestuur.

Voor het uitvoeren van deze ondersteuning kunnen verschillende inhoudelijke expertises van toepassing zijn.

De vorm van ondersteuning dient aanvullend te zijn op de algemene ondersteuning die vandaag reeds aangeboden wordt door de VVSG. De VVSG biedt algemene ondersteuning aan lokale besturen in het versterken van hun regierol m.b.t. de aanpak van gewelddadige radicalisering en extremisme en zet in op expertiseontwikkeling, kennisdeling en netwerkvorming :

- Kennisdeling: sensibiliseren en versterken van de kennis rond extremisme bij lokale besturen: dit kan verschillende vormen aannemen;
- Netwerkvorming: organisatie van verschillende werkgroepen/netwerkoverlegmomenten voor lokale besturen;
- Expertiseontwikkeling: ondersteunen van lokale besturen bij het uitwerken van een aanpak rond extremisme: hiervoor heeft de VVSG een helpdeskfunctie waarbij lokale besturen op een laagdrempelige manier contact kunnen opnemen m.b.t. hun vragen/problemen: VVSG is hier een eerstelijnsfunctie die waar mogelijk zal helpen of doorverwijzen naar een geschikte partner/organisatie.

Daarnaast biedt de VVSG ook via een begeleidings- en coachingstrajecten voor LIVC R's. Dat kan gaan om langdurige, intensieve begeleiding bij de (op)start van een LIVC R, bij een slapende LIVC R of aan een LIVC R die hun werking wenst te versterken.

2. Specialisatie 2: Veilige en vertrouwde omgevingen

Een veilige en vertrouwde omgeving is een plek waar mensen (jongeren en volwassenen) met elkaar gevoelige thema's en onderwerpen kunnen bespreken. Vaak zijn dit identiteitsvraagstukken, maatschappelijke hangijzers of cultureel controversiële onderwerpen. De expert/expertorganisatie in kwestie creëert een veilige en laagdrempelige ruimte (bv. binnen een bibliotheek, voetbalploeg, vzw, jeugdhuis, school, moskee, etc.) waarbij de participanten gemakkelijk hun vragen kunnen stellen en hun mening kunnen delen. De expert in kwestie (die voldoende affiniteit en kennis heeft m.b.t. de thematiek gewelddadig radicalisme/extremisme) begeleidt vervolgens deze gesprekken, niet om een bepaalde denkwijze te verplichten, maar om een structuur te bieden van waaruit men hun eigen keuzes kan maken. Het is enkel door de zaken te benoemen en concreet te bespreken in een veilige omgeving dat er dialoog kan ontstaan. Deze ruimte kan ook online gecreëerd worden voor volwassenen en jongeren. Deze technieken zijn toepasbaar op preventieve basis, om bepaalde conflicten te voorkomen en te sensibiliseren, als in het kader van een curatieve interventie. Heel concreet moet een veilige omgeving inzake radicalisering het kader bieden waarbij potentieel geradicaliseerden gedetecteerd kunnen worden en er preventief of desnoods curatief ingegrepen kan worden.

3. Specialisatie 3: Ondersteuning in de aanpak van online extremisme (inclusief haatspraak)

Communicatie omvat in dit kader twee belangrijke luiken, namelijk hoe kan een lokaal bestuur zelf *communiceren of in gesprek gaan* met zijn/haar burgers over online extremisme (inclusief haatspraak) en anderzijds *hoe* kan een lokaal bestuur online *ingrijpen*.

Lokale besturen moeten ondersteuning kunnen krijgen om: 1) een communicatiestrategie voor eigen digitale platformen en ondersteuning van andere lokale digitale platformen uit te werken. 2) te kunnen ingrijpen als zich specifieke voorvallen voordoen. Hierin inbegrepen zijn specifieke ondersteuning voor het opzetten van experimenten om inwoners aan te zetten tot meer hoffelijkheid op sociale media en het terugdringen van online haatspraak evenals ondersteuning voor de monitoringsinstrumenten op de lokale online media.

- Uitwerking communicatiestrategie lokale platformen en communicatiemedewerkers.
- Ondersteunen en mee opzetten van lokale experimenten rond online hoffelijkheid en het terugdringen van haatspraak.
- Ondersteuning voor het opzetten van monitoringsinstrumenten op lokale online media, i.c. uitwerken van dashboards.

Wie kan een subsidie aanvragen?

Een subsidie kan worden toegekend aan:

- 1) een vereniging zonder winstoogmerk;
- 2) een vennootschap met sociaal oogmerk;
- 3) een stichting;
- 4) een commerciële organisatie en/of organisatie die in hoofdzaak commerciële doeleinden nastreeft;

De toekenning van een subsidie is gebaseerd op een wederzijdse verbintenis waarbij de begunstigde van de subsidie aanvaardt om de beoogde activiteit van algemeen belang uit te voeren en de subsidieverstrekker aanvaardt daarvoor een financiële ondersteuning te leveren. Deze oproep kadert in dienst van het algemeen belang. Deze financiering betreft een compensatie voor gemaakte kosten en vormt geen staatssteun zoals bedoeld wordt in de Europese staatssteunregels.

De oproep richt zich tot Nederlandstalige organisaties (rechtspersonen). Het betreft Nederlandstalige initiatieven.

Elke indiener mag per specialisatie 1 aanvraag indienen, maar kan dus over de verschillende specialisaties heen meerdere aanvragen indienen.

Verwachtingen ten aanzien van de projectindieners

Het is de verwachting dat de expertorganisatie Vlaanderenbreed werkt en zich verplaatst waar nodig.

Het is cruciaal dat de expertenpool geëvalueerd en bijgestuurd kan worden. Er zal door ABB een evaluatiefiche opgemaakt worden. Deze evaluatiefiche dient bij elke tussenkomst door de expert van de expertenpool overgemaakt te worden aan het desbetreffende lokale bestuur. Het lokale bestuur dient op zijn beurt het ingevulde evaluatiesjabloon over te maken aan Agentschap Binnenlands Bestuur in functie van de kwaliteitsbewaking en er eventuele bijgestuurd kan worden indien nodig.

Van de expert/expertorganisatie wordt ook verwacht dat ze signalen capteren en hiervan zesmaandelijks een schriftelijke neerslag doen. Eventuele bijsturingen op basis van de gecapteerde signalen en evaluatiefiches kunnen besproken

worden tijdens de stuurgroep-vergaderingen die door het Agentschap Binnenlands Bestuur minimaal tweemaal per jaar zullen georganiseerd worden waar de aanwezigheid van de experten/expertorganisaties vereist is.

Indien de expert/expertorganisatie twijfelt over een bepaalde aanmelding, bespreekt hij het proactief op de stuurgroep of bij een dringende vraag neemt hij proactief contact op met het Agentschap Binnenlands Bestuur om de kwestie eerst door te spreken alvorens op de aanmelding in te gaan.

Op het einde van het eerste werkingsjaar geeft de expertenorganisatie een beknopt overzicht van de realisaties van het eerste werkingsjaar weer. Hierbij vermelden ze ook enerzijds wat de sterktes waren en anderzijds op welke knelpunten ze gestoten zijn. Ook vermelden ze hoe ze met deze knelpunten in het tweede werkjaar aan de slag willen gaan.

Tot slot wordt van de expert ook verwacht dat deze op vraag van ABB een bovenlokaal preventief vormings-, opleidings- of trainingsaanbod voorziet met zowel theoretische kaders als praktische handvatten.

Hoe worden de subsidieaanvragen beoordeeld?

De ontvankelijkheidsanalyse

Uw subsidieaanvraag wordt ontvankelijk verklaard als u het volledig ingevulde en ondertekende aanvraagformulier digitaal verstuurt, uiterlijk op 31 augustus 2023 om 10 uur naar samenleven@vlaanderen.be. De datum en tijdstip waarop de mail wordt verstuurd, geldt als bewijs.

Als de subsidieaanvraag na de ontvankelijkheidsanalyse onvolledig blijkt of als de mail verstuurd is na 31 augustus 2023 om 10 uur, wordt het project onontvankelijk verklaard en wordt het niet verder beoordeeld.

De beoordelingsanalyse

Zodra het project ontvankelijk is verklaard, start de beoordelingsanalyse. Bij de beoordeling wordt er gestreefd naar een zo groot mogelijke diversiteit qua aanbod. De beoordeling gebeurt in eerste instantie door medewerkers van het Agentschap Binnenlands Bestuur. In tweede instantie zullen deze beoordelingen voorgelegd worden aan de VVSG. De uiteindelijke beslissing ligt bij de Vlaamse minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen.

Bij de projectoproep wordt een aanvraagformulier gevoegd dat volledig ingevuld moet worden.

In de beoordelingsfase wordt het project beoordeeld op basis van de volgende criteria:

Kwaliteit van het inhoudelijk voorstel

Als sub-criteria voor de kwaliteit worden gehanteerd:

- Visie

De aanvrager geeft zijn visie op de uitvoering van de subsidieopdracht weer, zodat de aanbestedende overheid goed kan inschatten of de doelstellingen voor hem duidelijk zijn en waar de sterktes van de organisatie precies liggen. Er wordt eveneens bekeken of er een realistische visie voorgesteld wordt, en of men snel kan inspelen op vragen.

- Concreet aanbod

De aanvrager geeft zo concreet mogelijk weer waaruit zijn aanbod precies zal bestaan zodat de aanbestedende overheid een zo concreet mogelijk beeld krijgt op welke manier en onder welke vorm men lokale besturen ondersteuning zal aanbieden.

- Plan van aanpak

De aanvrager omschrijft wat het voorgestelde plan van aanpak is en waarom die volgens hem tot de gewenste output/verwachtingen zal leiden. Hierbij wordt eveneens bekeken hoe men de lokale besturen zal proberen te bereiken en hoe men aan bekendmaking voor deze doelgroep zal doen. Daarnaast wordt ook omschreven wat men concreet wil aanbieden aan het lokale bestuur en hoeveel lokale besturen men minimaal en maximaal wil bereiken.

- Kwaliteit/expertise van de indiener

De indiener geeft aan wat zijn reeds opgebouwde expertise is, zowel omtrent de thematiek van zijn specialisatie, als rond het ondersteunen van lokale besturen en hierin een heel praktijkgericht aanbod uit te zetten. Daarnaast geeft de indiener weer hoe hij de kennis rond eventuele nieuwe fenomenen zal opbouwen om lokale besturen maximaal te kunnen ondersteunen.

- Samenwerking

De indiener geeft weer in welke bestaande structuren, overlegtafels en/of samenwerkingsverbanden in kader van gewelddadige radicalisering, extremisme en negatieve polarisatie hij/zij reeds is ingebed.

De financiële beoordeling

Het aanbod (aantal interventies/uren/dagdelen) dat men concreet kan realiseren binnen de beschikbare middelen voor elke specifieke deelactiviteit en hoeveel lokale besturen (minimaal en maximaal) men beoogt te bereiken. Het maximale subsidiebedrag per individueel project bedraagt 150.000 € voor de periode van 2 jaar.

Onderstaande score zal worden gehanteerd (Om recht te hebben op een subsidie dient het projectvoorstel een minimale score bereikt te hebben van 70/100):

Visie op de subsidieopdracht	15
Concreet aanbod	15
Plan van aanpak	15
Kwaliteit/expertise van de organisatie	15
Samenwerking	10
Budget	30
Totaal	100

Welke kosten komen in aanmerking voor subsidiëring?

Personeelskosten

De volgende personeelskosten komen in aanmerking voor subsidiëring:

- brutosalarissen of -lonen, met inbegrip van alle wettelijk verplichte werknemers- en werkgeversbijdragen;
- personeelskosten voor rechtstreeks betrokken personeelsleden, in verhouding tot de tijd die besteed is aan het project of aan de gesubsidieerde activiteiten.

Gebruikelijke structurele personeelskosten komen niet in aanmerking voor subsidiëring.

Werkingskosten

De volgende werkingskosten komen in aanmerking voor subsidiëring:

- kosten die exclusief betrekking hebben op de uitvoering van het project of de gesubsidieerde activiteiten, en die verifieerbaar zijn;
- kosten voor tijdelijke medewerkers, zoals vrijwilligersvergoeding;
- afschrijvingskosten voor de aankoop van materiaal in het kader van het project;
- de huur of leasing die aan derden moet worden betaald voor het gebruik van lokalen, apparatuur, infrastructuur enzovoort;
- max. 10% overheadkosten.

De volgende werkingskosten komen niet in aanmerking voor subsidiëring:

- gebruikelijke structurele werkingskosten;
- werkingskosten waarvan de link met de inhoud van het project of de gesubsidieerde activiteit moeilijk aantoonbaar is (bijvoorbeeld verwaarloosbare gebruiksgraad);
- overheadkosten die geen duidelijke link vertonen met het project;
- afschrijvingskosten voor het gebruik van bestaande infrastructuur;
- kosten voor reizen naar en verblijf in het buitenland.

Investeringskosten

Investeringskosten komen niet in aanmerking.

Procedure

De subsidie is bestemd voor projecten van beperkte duur met duidelijke, welomschreven resultaten. In 2023 worden subsidies toegekend voor projecten van maximaal 2 jaar. Het maximale subsidiebedrag per individueel project bedraagt 150.000 € voor de periode van 2 jaar. Organisaties mogen per specialisatie slechts 1 keer indienen, maar kunnen dus meerdere projecten indienen over de specialisaties heen. Organisaties mogen geen kosten aanrekenen aan het lokale bestuur of derden voor de dienstverlening die ze aanbieden en uitvoeren in het kader van deze projectoproep.

Als het project wordt goedgekeurd, wordt een ministerieel besluit opgemaakt waarin de te behalen resultaten zijn opgenomen. Indien de vooropgestelde resultaten niet bereikt worden kan er een (gedeeltelijke) terugvordering gebeuren van het subsidiebedrag. De uitbetaling van het saldo zal met andere woorden afhangen van de realisatie van het minimum aantal ondersteunde lokale besturen.

Als de einddatum van de oproep is verstreken, worden alle projectaanvragen onderzocht en wordt het budget verdeeld. Het resultaat wordt door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen in de loop van oktober 2023 bekendgemaakt. De projecten starten effectief op 1 november 2023.

Bij goedkeuring zal 40 procent van de subsidie worden uitbetaald, een saldo van 40 procent zal na controle van een beknopte stand van zaken over het eerste werkingsjaar uitbetaald worden en 20% na controle van het eindverslag.

U vindt het aanvraagformulier op <https://preventie-radicalisering-polarisering.vlaanderen.be/>. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Emilie Le Roi (02 553 96 43) van het Agentschap Binnenlands Bestuur. U kunt ook mailen naar samenleven@vlaanderen.be.